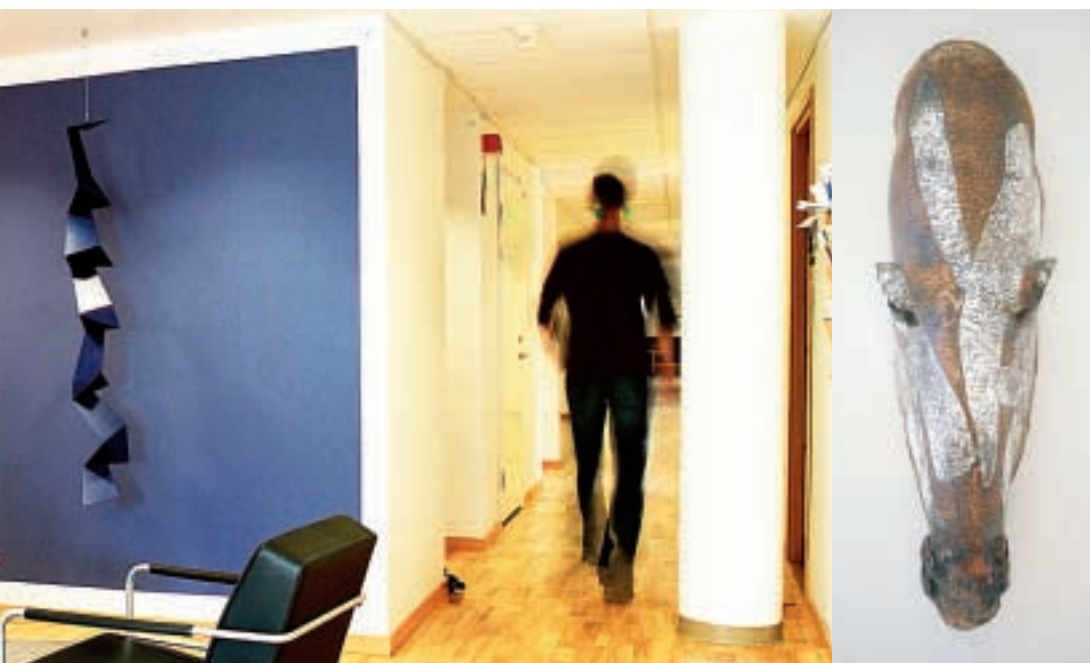

Programforskning
som bärande idé

Årsberättelse 2002

GOTHENBURG RESEARCH INSTITUTE

Handelshögskolan
VID GÖTEBORGS UNIVERSITET

Flera nya forsknings- anslag – fortsatt uppbyggnad av CFK

Institutschef
Professor Sten Jönsson

Under år 2002 har GRI varit framgångsrikt hos forskningsfinansiärerna. Nya forskningsanslag till ett sammanlagt belopp av ca 18,5 Mkr har beviljats forskare vid GRI. Detta är naturligtvis en följd av att GRI har rykte om sig om att ha en produktiv forskarmiljö, men framförallt har ansökningarna beskrivit angelägna och intressanta forskningsprojekt.

Som framgår av listan över pågående projekt har vi nu igång projekt omfattande drygt 50 Mkr och huvuddelen finansieras av statliga forskningsråd, men Handelshögskolan närstående stiftelser ger också ett oundgängligt stöd. Antalet anställda är nu 36 personer.

Det mest framgångsrika programmet vad gäller nya forskningsanslag har varit Centrum för Konsumentvetenskap (CFK) nu är på sitt andra år och bygger upp en imponerande bredd inom sina fem programområden. Under året har dess vetenskapliga råd etablerats och har haft regelbundna sammanträden. Vi gläder oss åt att Bertil Elenius, Konsumentverket, Lisbeth Kohls, ICA Handlarna AB och Allan Larsson, f.d. Generaldirektör EU-kommissionen, har engagerat sig så positivt i CFK:s utveckling.

De nya forskningsanslagen har också inneburit en ovanligt hård satsning på start av nya fältstudier i flera företag och förvaltningar. Vi lär hela tiden känna nya företag inifrån och bygger upp ett värdefullt nätverk av kontakter.

Jämfört med tidigare år har våra forskare haft ett starkare engagemang i undervisningen på olika nivåer inom Handelshögskolan. Mätt i antal insatta timmar har engagemanget i stort sett fördubblats. Engagemanget i olika organisationers kompetensutvecklingsprogram har också ökat.

Det internationella utbytet har varit fortsatt intensivt. Vi har tagit emot ett stort antal besökare. Intressant är ett årslångt besök av professor Yasou Yoshii från Osaka som är här för att göra en studie av Internet-

användning i Sverige för att bättre kunna göra prognoser över den framtida utvecklingen i Japan.

Årets vårutflykt ställdes till Polen där GRI:s forskare fick tillfälle att diskutera samarbete med polska kollegor förutom den sedvanliga uppdateringen inför varandra om situationen inom våra olika projekt. Detta besök har sedermera lett till besök från Polen och konkreta planer på gemensamma studier av mötet mellan svensk och polsk managementkultur i de många svenska etableringar i Polen som nu är aktuella.

Sten Jönsson

innehåll

SCAM	Scandinavian Management	4	Kurser	17
OAN	Organizing in Action Nets	6	Publikationer	18
CORE	Competence Renewal	8	"Soft Money"	20
MBC	Managing Big Cities	10	Pågående externa anslag	22
CFK	Centrum för Konsumentvetenskap ...	12	Siffror	24
	Polenkonferensen	14	Styrelse	26
	Disputationer	16	Externa anslag	27

SCANDINAVIAN MANAGEMENT

Från vänster: Annica Bragd, Mikael Wickelgren, Sten Jönsson, Gary Kokk, Airi Rovio-Johansson, Stefan Tengblad och Dorit Christensen. Ej med på bild: Roger Holmberg.

Det gångna året har fått sin prägel av fältarbete i flera projekt och starten av ett nytt studieområde som vi hoppas skall kunna utvecklas till ett självständigt program inom kort.

Utgångspunkten i detta program är att "Managers work with words" och att kommunikation är en nyckelfaktor, speciellt i decentraliserade strukturer, integration av förvärv och i allianser över kulturgränser. Olika managementkulturer genererar olika arbetsätt och samarbete över sådana kulturgränser kan därför resultera i konflikter och missförstånd som försvårar t.ex. strategiers genomförande.

Det studieområde som under senare år kommit att fokusera på studier av produktutvecklingsprojekt inom bilindustrin håller på att avslutas. Annica Bragd har försvarat sin doktorsavhandling "Knowing Management – An Ethnographic Study of Tinkering with a New Car." Vi räknar med att Mikael Wickelgren kommer att lägga fram sin avhandling om ett annat bilprojekt under 2003 och Sten Jönsson har haft ett bokmanus om ledning av Premium Product Development hos ett internationellt förlag med positivt resultat. Bearbetning pågår.

Det studieområde som behandlar integration av företagsförvärv över de nordiska gränserna har koncentrerats till två omfattande fallstudier under året. Vi har avrapporterat till de studerade företagen och kommer att presentera våra första analysresultat vid sommarens företagsekonomiska ämneskonferens på Island. Vi har också under året vidareutvecklat samarbetet i det nordiska forskarnätverket kring Mergers & Acquisitions, vilket bland annat resulterat i seminarier, ömsesidig handledning, speciellt

”track” vid ämneskonferensen och ett beslut om ett specialnummer i en av de ledande europeiska tidskrifterna.

Studieområdet Medarbetarskap har utvecklats ur resultaten av Stefan Tengblads och Freddy Hällstens studier i projektet ”Effekter av decentraliserat personalansvar”. Ansökan om medel för Medarbetarskap har mött positiv respons från forskningsfinansiärer och organisationer och vi hoppas att området skall kunna utvecklas kraftigt under de närmaste åren. Stefan Tengblad har under det gångna året antagits som docent vid Handelshögskolan.

Viktiga aktiviteter och händelser under 2002

Stefan Tengblad har fått ett nytt anslag till projektet ”Medarbetarskapets former”. Stefan Tengblad har under det gångna året antagits som docent vid Handelshögskolan.

Annica Bragd disputerade i december för doktorexamen med avhandlingen: ”Knowing Management – An Ethnographic Study of Tinkering with a New Car”.

Dorit Christensen försvarade i april sin licentiatavhandling: ”Vart tog geisten vägen? Meningsfullt arbete över tid i Boda Borg”.

Under april var professor **Ken Merchant**, University of Southern California gästforskare. Initiativ tas till nytt projekt avseende ekonomistyrning inom Ford/Volvo Personvagnar.

Sten Jönsson har varit opponent vid två disputationer vid Handelshögskolan i Köpenhamn.

Sten Jönsson har varit sakkunnig vid tillsättningar av professurer vid Handelshögskolan i Bergen, Stockholms universitet och Växjö universitet, samt gjort bedömningar för docentkompetens för Chalmers Tekniska Högskola, Handelshögskolan i Stockholm och University of Tasmania.

Sten Jönsson har för Handelshögskolans räkning mottagit uppdraget att anordna IFSAMs världskongress sommaren 2004 i Göteborg.

Sten Jönsson har slutfört forskarkursen ”Academic Writing” och genomfört forskarutbildningskursen ”Samhällsvetenskapliga metodproblem” vid Företagsekonomiska institutionen.

Sten Jönsson höll under 2001 ett ”keynote speech” vid en konferens i Warszawa och diskuterade utvecklat forskningssamarbete avseende svenska företag i Polen. Svartsbesök under hösten 2002. GRI är medarrangör vid nästa konferens i september 2003.

Programansvarig Sten Jönsson

Telefon 031-773 54 11

e-post sten.jonsson@gri.gu.se

Webbplats

www.handels.gu.se/gri/scandinavian.html

ORGANIZING IN ACTION NETS

Från vänster: Ulla Eriksson-Zetterquist, Petra Adolfsson, David Renemark, Lise-Lotte Olausson och Kajsa Lindberg.
Ej med på bild: Barbara Czarniawska, Eva Gustavsson, Karin Winroth, Claes Ohlsson, Per Forsberg och Lars Norén.

Viktiga aktiviteter och händelser under 2002

Organisationsforskningen behöver en förnyad begreppsapparat för att kunna hantera de nya former som dyker upp när organisationer plattas till, verksamheter "outsourcas" och allianser utvecklas. Forskningsresultaten från "Managing the Big City-projektet" har bildat bas för en mer generell teori för organisering i handlingsnät. Syftet med OAN-programmet är att studera management som skapande och återskapande av handlingsnät, dvs. kollektiva handlingar som är kopplade till varandra därför att de, i en viss institutionell ordning, anses kräva varandra. En sådan ansats tillåter oss att betrakta t.ex. finansmarknaden som ett resultat av kontinuerligt kollektivt organiserande.

Bland de viktigaste händelserna för OAN under 2002 var att forskningsprogrammet fick anslag beviljat från Riksbankens Jubileumsfond, FAS, samt Jan Wallander och Tom Hedelius Stiftelse. Som ett resultat av detta fick vi möjlighet att i slutet av året knyta till oss nya medarbetare: Claes Ohlsson (forskarstuderande), Per Forsberg (Fil.dr.) och Lars Norén (Fil.dr., docent). Vi ser fram emot deras bidrag till forskningsprogrammet under 2003.

Det här var det första år som OAN har kunnat verka fullt ut. Vi har fortsatt med vår seminarieserie där vi regelbundet har diskuterat relevant litteratur, men också vårt fortsatta arbete. Vi har även haft förmånen att få bjuda in kollegor från andra universitet och diskutera deras arbete. Under 2002 har vi haft besök av David Knights från Keele University (England), Robert Willim, Lunds universitet, och Glen Whelan från Deakin University, (Australien).

Presentationer

Barbara Czarniawska var keynote speaker vid den årliga Ledarskapskonferensen i Växjö den 25 april. Inbjuden deltagare vid seminariet

”Management as designing: Creating a new vocabulary for management education and research”, Weatherhead School of Management, Case Western Reserve University, Cleveland, Ohio, 14-15 juni. Keynote speaker vid det internationella EGOS-symposiet ”Niklas Luhman and organizations theory”, Ludwig-Maximilians-Universität, München, 5-8 juni. Inbjuden talare vid seminariet Subaltern Stories, University of Cork, Irland, 28-29 juni. Gästföreläsare på doktorandkursen ”Postmodernism and social sciences”, Högskolan för lärande och kommunikation, Jönköping. Keynote speaker vid seminariet ”Guardare e raccontare le imprese”, Venedig, Italien, 11 september. Medorganisatör (med Fabrizio Panozzo, Venedigs universitet), en EIASM-workshop: ”Anthropology and Management”, 12-14 september, Venedig, Italien. Keynote speaker vid den årliga konferensen av Italian Sociological Association, section for Industrial, Economic and Organization Sociology, Cagliari, 25-27 oktober. Keynote speaker vid det årliga mötet vid UCER, Umeå, 21-22 november.

Ulla Eriksson-Zetterquist (med Kajsa Lindberg) presentation av deras forskningsprojekt inför SOS-gruppen (Företagsekonomiska institutionen, GU), Företagsekonomiska institutionen, Högskolan i Borås, och vid två tillfällen på grundutbildningens C/D-nivå. Återföring av studiens delresultat till de anställda på det undersökta företaget.

Eva Gustavsson ”Organizing financial services on the www. The example of a Swedish internet broker”, IFSAM 2002 Conference, Gold Coast, Queensland, Australien.

Kajsa Lindberg Försvarade sin avhandling ”Kopplandets kraft”, 8 november.

Karin Winroth ”The organizing of expert firms”, presentation vid European Academy of Management, Stockholm, april. ”Professionals in investment banks – sharing an occupational community or an epistemic practice?”, presenterat vid Workshop on Professional Service Firms, University of Albertam, Edmonton, Alberta, Kanada, augusti. Gästforskare vid SCORE, Stockholm, april – december 2002.

Eva Gustavsson

Handelshögskolan kan nu, tack vare stiftelsen Richard C. Malmstens Minne, satsa på sina nydisputerade forskare. Eva Gustavsson är en av de forskare som har fått möjlighet att forskningsmeritera sig och gå vidare mot docent- och professorstitlar. Eva representerar GRI i en grupp av nio nydisputerade forskare från Handelshögskolan.

På gång:

Eva Gustavsson studerar finansiell service på Internet och går från front office (Internet) till back office (människor som organiserar Internet).

Kajsa Lindberg och

Ulla Eriksson-Zetterquist studerar hur ett stort företag använder e-handel. De har blivit beviljade anslag från FAS.

David Renemark intervjuar kvinnor och män på den finansiella marknaden.

Karin Winroth intervjuar experter inom investeringsbankerna.

Programansvarig Barbara Czarniawska

Telefon 031-773 15 52

e-post barbara.czarniawska@gri.gu.se

Programassistent Lise-Lotte Olausson

Telefon 031-773 54 13

e-post lise-lotte.olausson@gri.gu.se

Webbplats

www.handels.gu.se/gri/big_cities.html

COMPETENCE RENEWAL

Från vänster: Björn Trägårdh, Anders Edström, Ola Sabel, Maria Tullberg och Ola Bergström. Ej med på bild: Bengt-Erik Larsson.

Programverksamheten består av projekt där den gemensamma nämnaren är kompetensväxling, kompetensutveckling eller reorganisering av kompetenser.

Competence Renewal, Core, etablerades som forskningsprogram inom GRI under 2001 med professor Anders Edström som programansvarig. Forskningen fokuserar på omstrukturering av företag och offentliga organisationer och vilka konsekvenser detta får för organisering och kompetensförnyelse.

Tillämpningsområdena varierar från lokal utveckling till ledarskap inom äldreomsorgen. Även de teoretiska ansatserna varierar men tyngdpunkten ligger på den skandinaviska institutionella teorin. Följande projekt har löpt vidare under 2002.

Kompetensutveckling på kommunal nivå En longitudinell studie av organiserade försök att utveckla kompetenser för nya näringsgrenar eller för att stärka existerande. Studier genomförs i Bengtsfors, Hultsfred och Sjuhärad (Anders Edström och Björn Trägårdh).

Omstrukturering, kompetensväxling och social förändring Studier av omstrukturering i ett antal tjänsteföretag som ingår i ett konsortium. Företagen representerar bank och finans, Telecom, energi samt post och logistik. (Anders Edström, Ola Bergström och Ola Sabel).

Det goda ledarskapet – Ledarskapsideal och praktik inom äldreomsorgen Ledarskapet är en strategisk arbetsgivarfråga vad gäller kommunernas möjligheter att rekrytera kompetent personal. Inom projektet studeras hur det goda ledarskapet konstrueras i privata och offentliga organisationer inom äldreomsorgen (Maria Tullberg).

Forskning som utvecklingskraft i kompetensnätverk Projektet sammanfattar erfarenheter och lärdomar från utvecklingsprojekt inom vilka forskare och praktiker samverkar. (Anders Edström, Björn Trädgårdh och Maria Tullberg).

Viktiga aktiviteter och händelser under 2002

Ett nytt projekt ”Från idé till den klädda kroppen – en tvärvetenskaplig studie av designprocessen ur ekonomiskt, tekniskt och estetiskt perspektiv”. Projektet genomförs i samarbete med Högskolan i Borås och Högskolan för design och konsthantverk, Göteborgs universitet.

Omstrukturering, kompetensväxling och social förändring har utvidgats till att omfatta en studie av enskilda individers erfarenheter av omställning. Vidare genomförs en studie av rådgivares arbetsätt inom TRR.

Medverkan i ett nytt projekt ”Den dekorerade mannen. En ekonomisk-etnologisk studie av maskulinitet, estetik och makt i en translokal kontext”. Projektet finansieras av Vetenskapsrådet och genomförs tillsammans med Centrum för Konsumentvetenskap.

Presentationer i anslutning till genomförda projekt

Ola Bergström Expert conference, Bryssel. Palmeacentret, Göteborg. Svenska ESF-rådet och RM-interaction, Göteborg. Seminarium för rådgivare, Trygghetsrådet Väst. Seminarium för personalansvariga och fackliga representanter, Trygghetsstiftelsen, Göteborg. Seminarium för arbetsförmedlare och representanter för byggbranschen i Värmland.

Björn Trädgårdh Tillsammans med Anders Edström inför kommunala tjänstemän och politiker i Dalsland ang. forskningsprojekt om Lear Corporation. Debatt i Västrnytt med metallbasen Göran Johnson med anledning av Omninovas nedläggning.

Maria Tullberg Stygruppen för ”Öppna Sverige”, Justitiedepartementet. Fyra seminarier, Sahlgrenska sjukhuset. Kommunala tjänstemän och politiker i Kungälv och Borås kommuner. Konferensen Morgondagens arbetskraft, Kommunförbundet Norrbotten, Luleå. FoU Väst-dagen för politiker och chefer. Öppet CORE-seminarium för tjänstemän vid kommuner och kommunala bolag inom Göteborgsregionen. Två seminarier för Göteborgsregionens kommunförbund.

Programansvarig Anders Edström
Telefon 031-773 56 28
e-post anders.edstrom@handels.gu.se

Webbplats
www.handels.gu.se/gri/core.html

MANAGING BIG CITIES

Hervé Corvellec

”Managing Big Cities” är i färd med att rapportera sina forskningsresultat och att förlänga studierna i form av nya projekt. Bland publikationerna finns både Hervé Corvellecs ”På tal om Tredje spåret” och Barbara Czarniawskas ”A tale of three cities” vilka är slutsatser av flera års studier. En komplett publikationslista finns nedan.

Viktiga aktiviteter och händelser under 2002

Petra Adolfsson Trots att Petra har varit föräldraledig har hon producerat en första version av sin avhandling vilken hon kommer att försvara under 2003.

Hervé Corvellec Nytt projekt (tillsammans med Åsa Boholm, CEFOS & School of Public Administration): Småskalig förnybar energi (vind och biobränsle) – acceptans och lokalisering: Finansierat av Krisberedskapsmyndighet (KBM).

Barbara Czarniawska Föreläsning på Nationalmuseum i Stockholm. En seminarieriserie organiserad som ett gemensamt initiativ mellan Nationalmuseum och Handelshögskolan i Stockholm, 2 maj. Keynote speaker vid konferensen Pubblica amministrazione, Rom, Urbino-Nova, Feltria, Italien, 19–21 juni.

Peter Dobers ”The Cocoon. A Travelling Space”. Uppsats presenterad vid sessionen ”Cybergeography”, 98:e AAG Annual Meeting, Los Angeles, USA, 18–23 mars. Paneldebattör vid Esbri och SNS konferens, ”Entreprenörskap och samhälle”, 27 maj. Föreläsning under TIME-veckan i Stockholm: ”Städer och svärmar. Om att bilda och avbilda framtidens stadsregioner” (tillsammans med Chris Steyaert, ESBRI och St Gallens universitet), 8 oktober. Nytt projekt (med Lars Erik Lundberg): Cities and clusters. IT Images of modern cities. Finansierat av Stiftelsen för forskning och utbildning.

Petra Adolfsson

Föresåndare CFK Barbara Czarniawska

Telefon 031-773 15 52

e-post barbara.czarniawska@gri.gu.se

Programassistent Lise-Lotte Olausson

Telefon 031-773 54 13

e-post lise-lotte.olausson@gri.gu.se

Webbplats

www.handels.gu.se/gri/big_cities.html

Detta internationella forskningsprogram syftar till att överbygga klyftan mellan två typer av studier av staden, dels sådana studier som fokuserar användarnas stad, dvs. politiker, stadsplanerare och arkitekter, dels sådana som fokuserar användarnas stad, så som den presenteras av sociologer, massmedia och konstnärer. Målet i sikte är själva styrningen eller driften av staden, dvs. de organiseringspraktiker – både inom den privata och den offentliga sektorn – som sammantagna utgör den moderna storstadens management.

CENTRUM FÖR KONSUMENTVETENSKAP

Bakre raden från vänster: Magnus Mörck, Barbro Johansson, Maria Brodin, Helene Brembeck, Johanna Ödman.
Främre raden från vänster: Karin M. Ekström, Lena Hansson och Eva Knuts.

Regeringen beslutade i enlighet med den konsumentpolitiska propositionen (2000/01:35) att stödja uppbyggnaden av CFK med 3,7 miljoner kronor under en treårsperiod. Den 30 januari 2002 invigdes CFK av dåvarande konsumentminister Britta Lejon.

Centrum för konsumentvetenskap, CFK är ett nationellt tvärvetenskapligt forskningscentrum bildat av Chalmers tekniska högskola och Göteborgs universitet som är placerat vid GRI. Målsättningen är att genom tvärvetenskaplig forskning om konsumtion och konsumtionsmönster, skapa ny kunskap som är relevant för forskare, myndigheter, organisationer, näringsliv och konsumenter.

Vid invigningen deltog ca 200 gäster som representerade forskare, kommun, näringsliv och konsumentorganisationer. Under år 2002 har arbetet koncentrerats på att initiera forskningsprojekt inom CFKs fem forskningsprogram: Konsumenter och beslutsfattande, Konsumtionskultur och konsumtionens värde, Ekologisk hållbar konsumtion, Konsumenter och IT, Produktutveckling och design. Totalt har 17 tvärvetenskapliga forskningsprojekt beviljats medel från bl.a. Riksbankens Jubileumsfond, Vetenskapsrådet, Stiftelsen för ekonomisk forskning i Västsverige, Nordiska Ministerrådet, Vinnova och Allmänna Arvsfonden.

CFK arbetar aktivt för att utveckla och upprätthålla nationella såväl som internationella kontaktnät. CFK driver forskarnätverket FIK (Forskarnätverk för interdisciplinär konsumentforskning) som idag har ca 130 medlemmar. Nordiska ministerrådet har beviljat medel för ett nordiskt nätverk för forskning om konsumtionskultur. I nätverket ingår

Syddansk universitet, Lunds universitet och CFK. Den 23-26 juni 2002 arrangerade CFK konferensen "Elusive Consumption – Tracking New Research Perspectives" där ett 70-tal forskare från åtta olika länder deltog. Under 2002 har också elva CFK-seminarier arrangerats. Riksdagens lagutskott, Konsumentenheten Justitiedepartementet och Konsumentpolitiska nätverket har även besökt CFK under året och informerats om verksamheten.

CFKs ambition är att kartlägga och synliggöra den konsumentforskning som bedrivs i Sverige idag. Medel har beviljats från Handelshögskolan och Nordiska ministerrådet för att utveckla en databas över konsumentforskning i Sverige. CFKs webbplats utgör också en viktig kanal för att sprida forskning och information om den verksamhet som bedrivs vid CFK. Som ett led i arbetet med att sprida information om konsumentforskning beviljade regeringen i september 2002 ytterligare medel för att anställa en informatör vid CFK.

Projekt som initierats under 2002

Aktiemarknaden, premiepensionen och aktiefondsvalet

Currency Change and the Consumer – European Science Foundation Collaborative Research Projects in the Social Sciences (ESF)

Konsumtionens mening och konsumenters relationer till artefakter

Kommersiella kulturer i ett etnologiskt – ekonomiskt perspektiv

1. McDonald's som familjeritual
2. Samlande av artefakter i familjer
3. Två dimensioner som blir tre: miniatyrvärldar på Internet
4. Dokusåpor och fankulturer
5. Barn och antikommersialism
6. Upplevelsen av Universal Design
7. "Någoting gammalt, någoting nytt..." Att skapa sitt bröllop
8. Voluntary simplicity som livsstil

Den dekorerade mannen – en ekonomisk-etnologisk studie av maskulinitet, estetik och makt i en translokala kontext.

Nordiska modeller för konsumentskydd av barn

Young consumers' credit based lifestyles and payment problems

Från konsument till kritisk konsument: följeforskningsprojekt till projektet "Reklamen – påverkar den mig?"

Konsumtion som språk – En beskrivning av den (o)hållbara konsumtionens symbolik

Bilden av den mobila tjänsten. En studie av utvecklare och användare ur ett aktivitets-teoretiskt perspektiv.

Föreståndare CFK Karin M. Ekström

Telefon 031-773 14 80

e-mail karin.ekstrom@cfk.gu.se

Informatör CFK Johanna Ödman

Telefon 031-773 58 71

e-post johanna.odman@cfk.gu.se

Programassistent CFK Maria Brodin

Telefon 031-773 56 27

e-post maria.brodin@cfk.gu.se

Webbplats www.cfk.gu.se

Polenkonferensen

Det kändes lite extravagant att åka utomlands för vår årliga kollationering av var de olika programmen står i sin forskning – programmen har ju sina olika arbetsgrupper som samarbetar intensivt vecka för vecka. Men då och då behöver vi uppdatera varandra om läget och då samlas vi oftast i internatform för genomgångar av projekt och planering inför framtiden.

Årets resa gick inte till ett internat strax utanför stadsgränsen, utan till Polen. Det fanns en rad goda skäl för det. Ett var att vi (seniora forskare) samarbetat med en grupp polska forskare av och till sedan 1970-talet och förändringarna i Polen hade skapat nya möjligheter till samarbete på basis av etablerade kontakter. För konsumentforskarna fanns ett intresse av att studera nya konsumtionsmönster efter murens fall etc. Vi fick hjälp med att boka ett trevligt pensionat i Kazimierz Dolny, sommarorten och konstnärskolonin vid floden 150 km söder om Warszawa, av våra kollegor i Polen. De hjälpte oss också med transporter etc. Vi tycker att det är värt att rapportera om denna resa här därför att den illustrerar hur forskningssamarbete kan byggas upp.

Den 22 maj var resdag som slutade med inkvartering på pensionat "Två månår" i Kazimierz Dolny. Torsdagen 23 maj skedde traditionell avrapportering av interna projekt. Kvällen ägnades åt en utflykt till ett av de herresäten från den gamla feodala tiden som då tillhörde en av de högaristokratiska familjerna. Vår guide sade att vid 1800-talets mitt var familjens ägor i östra Polen så omfattande, att man behövde 30 dagar med häst och vagn för att köra från den ena tomtgränsen till den andra. Nästa dag fortsatte rapporteringen från programmen på förmiddagen, och under eftermiddagen fick vi besök av åtta polska kollegor. Deras rapportering av egna projekt gav en del idéer till samarbete. Några av våra forskare träffade avtal om möte senare i Warszawa. Därpå följde gemensam middag med fortsatt diskussion. Lördagen ägnades åt återresan till Warszawa och avslutning av den officiella delen av resan. Några åkte hem direkt, andra stannade som turister över helgen och för konsu-

mentforskarna ledde ett besök vid vetenskapsakademins Centrum för kulturstudier till överenskommelse om ett gemensamt seminarium under hösten 2003, samt till fältobservationer av dels en McDonalds-restaurang (del i pågående projekt om familjer på McDonald's), dels av den ryska marknaden utanför Warszawa där immigranter från öster säljer varor från hemländerna.

Bland effekterna av detta besök kan framhållas att ett gemensamt seminarium om konsumtionsområdet planeras, att vi kunnat hjälpa ett företag som vänt sig till Handelshögskolan med färsk information om byggmarknaden i Polen och till att GRI står som medarrangör vid 2003 års konferens i European management vid Leon Kozminski Academy of Entrepreneurship and Management i Warszawa. Denna skola rankas som den främsta (privata) i Polen. Handelshögskolan har redan ett samarbetsavtal och tar emot studenter därifrån. Frågan om ett utvidgat samarbete diskuterades vid ett uppföljningsbesök hos oss av vice-rektorn för Kozminski-akademien, professor Bogdan Wawrzyniak. Detta samarbete skulle, med hjälp av industridoktorander innefatta gemensamma studier av managementproblem som svenska företag med verksamhet i Polen upplever.

Som en liten indikation på potentialen i polskt samarbete kan påpekas att vår kartläggning av byggandet i Polen visar att ca 25 % av befolkningen fortfarande försörjer sig på jordbruk. Anslutningen till EU kommer naturligtvis att innebära kraftiga folkomflyttningar in till industristäder. Bostäder måste byggas, men vem skall betala hyran? Samtidigt är infrastrukturen i form av vägar undermålig när man kommer 50 km utanför Warszawa. Här kan man kanske räkna med stora investeringar med EU-medel. Svenska byggföretag som tvekat om det var rätt att satsa på Polen kan se fram mot stora projekt om finansieringen kan lösas. Vi har goda förutsättningar att bedriva forskning kring management i Polen (också när finansieringen ordnats).

Disputationer

Kajsa Lindberg disputerade den 8 november med sin avhandling *Kopplandets kraft: Om organisering mellan organisationer*. Fakultetens opponent var professor Inger Johanne Petterson från Bodø Graduate School of Business i Norge. Ordförande var professor Barbara Czarniawska. Kajsa fortsätter nu med sin forskning om e-handel tillsammans med Ulla Eriksson-Zetterquist.

Kajsa Lindberg

Strax innan jul, den 19 december, lade **Annica Bragd** fram sin doktorsavhandling *Knowing Management. An Ethnographic Study of Tinkering with a New Car*. Opponent var professor Gideon Kunda från Tel Aviv University, Israel. Ordförande var professor Barbara Czarniawska.

Annica Bragd

Gästforskare

Vi har under året haft professor Yasuo Yoshii från Osaka som gästforskare på ett årslångt besök. Yasuo Yoshii gör en studie om Internetanvändning i Sverige som han senare ska försöka använda för att göra prognoser över den framtida utvecklingen i Japan.

Yasuo Yoshii

Kurser

Forskare vid GRI har under året bidragit till forskarutbildningen vid Företagsekonomiska institutionen med följande kurser.

Academic Writing

Sten Jönsson har hållit i kursen Academic Writing där deltagarna under kursens gång utarbetar ett manuskript till en artikel färdig för submission till en internationell journal.

Kursen vänder sig till forskare som har genomfört fältstudier och alltså har ett material som kan ligga till grund för publicering. Antagning till kursen sker på basis av ett synopsis till artikel som anger problem, teoriområde (viktiga referenser), empiriskt material, och tentativa slutsatser.

Kursen kommer att ges vid Handelshögskolan i Köpenhamn, Högskolan i Bodö och vid Finlands Akademi under 2003.

Sten Jönsson

Narrativa ansatser i samhällsvetenskapen (en transvetenskaplig metodkurs)

Barbara Czarniawska har hållit i kursen "Narrativa ansatser i samhällsvetenskapen". Kursen riktar sig till doktorander inom samhällsvetenskapliga ämnesområden som är intresserade av en narrativ ansats, som på sistone har blivit mer och mer populär bland samhällsvetare. Det är framför allt doktorander som har kommit halvvägs med sitt avhandlingsarbete som kan ha mest nytta av kursen, eller de som har valt ämne eller åtminstone har börjat samla in material för sin studie. Kursen syftar till att hjälpa kursdeltagarna att analysera sitt fältmaterial och att strukturera avhandlingen. Tyngdpunkt läggs vid självständigt arbete (övningar, hemarbete etc.). Kursen avslutas med en uppsats som skall visa hur den narrativa ansatsen kan bli kopplad till doktorandens eget fält.

Barbara Czarniawska

Publikationer

Böcker

Czarniawska, Barbara (2002) *A tale of three cities, or the globalization of city management*. Oxford, UK: Oxford University Press

Czarniawska, Barbara (2002) (med Höpfl, H.) (red.) *Casting the other. The production and maintenance of inequalities in work organizations*. London: Routledge

Corvellec Hervé (2002) *På tal om Tredje spåret vid Riddarholmen*. Göteborg: Bokförlaget BAS

Tengblad, Stefan (2002) *Personalansvar och medarbetarskap* (med Hällsten, F., red.). Göteborg: Bokförlaget BAS

Rohlin, L., Billing, K., Lindberg, A., Wickelgren, M., (red.) (2002) *Earning while Learning in Global Leadership*. The Volvo MIL Partnership. MIL Publishers

Doktorsavhandlingar

Bragd, Annica (2002) *Knowing management. An ethnographic study of tinkering with a new car*. Göteborg: Bokförlaget BAS

Lindberg, Kajsa (2002) *Kopplandets kraft. Om organisering mellan organisationer*. Göteborg: Bokförlaget BAS

Licentiatavhandling

Christensen, Dorit (2002) *Vart tog geisten vägen? Meningsfullt arbete över tid i Boda Borg*. Göteborg

Bokbidrag

Brembeck, Helene (2002) *Kan en mamma ha ring i näsan? Att leva en annorlunda mammareoll*. I: Ingrid Söderlind (red) *Uppväxt, familjeformer och barns bästa. Om familjeliv som offentlig angelägenhet och vardaglig praktik*. Stockholm: Institutet för framtidsstudier.

Christensen, Dorit. och Leijon, Svante., (kommande) *Meningsfullt arbete: En illustration från turistföretaget Boda Borg*. Svensk turismforskning i det nya millenniet. Förlag: Etour, Östersund.

Czarniawska, Barbara (2002) *Förbjuden kunskap: Varför tystas forskningsresultaten i undervisningen?* I: Vanebo, Jan Ole och Nylehn, Børre (eds.) *Organisationsfaget. Innhold og formidling. Rapport fra Lillehammerkonferansen 2001*, 5-15.

Czarniawska, Barbara (2002) *Narrative, interviews and organizations*. I: Gubrium, Jaber F., och Holstein, James (red.) *Handbook of interview research. Context and method*. Thousand Oaks: Sage, 733-750.

Jönsson, Sten (2002) *Projects and Core Values*. I: Sahlin-Andersson, Kerstin och Söderholm, Anders (red.) *Beyond Project Management – New Perspectives on the temporary – permanent dilemma*. Malmö: Liber

Dobers, Peter (2002) *Broadband-boom and bust in the new economy*. I: Holmberg, Ingall, Miriam Salzer-Möring och Lars Strannegård (red.), *Stuck in the future. An exploration of 'the new economy'*, Stockholm: Book House, 2002, s. 79-104.

Dobers, Peter och Strannegård, Lars (2002) *Head home*. I: Schwartz-Clauss, Mathias och Alexander von Vegesack (red.), *Living in motion. Design and architecture for flexible dwelling*, Weil am Rhein: Vitra Design Museum, 2002a, s. 238-245

Edström, Anders och Trägårdh, Björn. (2002), *Globaliseringseffekter och krishantering exemplet Lear i Bengtsfors*. I: Jansson, B. Nyström, Ö. och Trägårdh, B. (red.), *Den globala utmaningen. Samverkansmönster och näringslivsutveckling i Västsverige*. Atlas. Stockholm, 2002.

Gustavsson, Eva (2002) *Kvalitetsstyrning i industriell service*. I: Hasselbladh, Hans & Eva Bejerot (red.) *Kvalitet utan gränser. En kritisk belysning av kvalitetsstyrning*. Lund: Academia Adacta.

Johansson, Barbro (2002) *Dad is second on the high score list. Construction of childhood and adulthood in computer contexts*. I: Hauan, Marit and Heggli, Gry (eds) 2002. *Younger than yesterday, older than tomorrow. Cultural perspectives on contemporary childhood and youth*. NNF: Åbo/Turku.

Tengblad, Stefan (2002) *Lön för mödan? Om personalansvar inom omsorgsarbete*. I: Hällsten, F & *Tengblad, S.*: *Personalansvar och medarbetarskap*, s. 57-82. Göteborg: Bokförlaget BAS

Tengblad, Stefan och Freddy Hällsten (2002) *Personalansvar och medarbetarskap: Om relationen mellan organisation och medarbetare* (med Hällsten, F.) I: Hällsten, F & Tengblad, S.: *Personalansvar och medarbetarskap*, s. 9-27. Göteborg: Bokförlaget BAS

Trägårdh, Björn och Lindberg, Kajsa. (2002), *Vårdkedjor processorganisering i vården*. I Ekman Philips, M. (red.) *Dialog över etablerade gränser. Om organisationsutveckling i sjukvården*. Stockholm: Arbetslivsinstitutet.

Tullberg, Maria. (2002) *Tyvärr är det ju fel personer som blir chefer här! Kapitel i antologi om offentligt ledarskap* IngaLill Holmberg och Roger Henning (red.). Lund: Studentlitteratur

Wickelgren, Mikael (2002) *The Volvo Saga*. I: Rohlin, L., Billing, K., Lindberg, A., Wickelgren, M., (red.) *Earning while Learning in Global Leadership*. The Volvo MIL Partnership. MIL Publishers

Wickelgren, M., Järvung, L-G., Lindberg, A. (2002) *Catch Management - ARL in Action*. I: Rohlin, L., Billing, K., Lindberg, A., Wickelgren, M., (red.) *Earning while Learning in Global Leadership*. The Volvo MIL Partnership. MIL Publishers

Hagerström, Å. and Wickelgren, M. (2002) *Change at work - the Mod Concept*. I: Rohlin, L., Billing, K., Lindberg, A., Wickelgren, M., (red.) *Earning while Learning in Global Leadership*. The Volvo MIL Partnership. MIL Publishers

Vetenskapliga artiklar

Brembeck, Helene (2002) *"Det konsumerande barnet"*. I: *Pedagogiska Magasinet* nr 1/2002

Brembeck, Helene (2002) *"Att hantera annorlunda. Ras som reklamstrategi i leksaksannonser under första halvan av 1900-talet"*. I: *Ljusgården* nr 19.

Czarniawska, Barbara (2002) (med Kristina Genell) *Gone shopping? Universities on their way to the market*. *Scandinavian Journal of Management*, 18: 455-474.

Czarniawska, Barbara (2002) *Remembering while forgetting: The role of automorphism in city management in Warsaw*. *Public Administration Review*, 62(2): 163-173.

Dobers, Peter och Tengblad, Stefan (2002) *Metaforer som verktyg för ideologisk styrning. Fågel, fisk eller mittermellan?*, *Nordiske Organisationsstudier* Vol. 4, No. 1, s. 60-83.

Gamble, A., Gärling, T., Charlton, J., & Ranyard, R. (2002). *Euro illusion: Psychological insights into price evaluations with a unitary currency*. *European Psychologist*, 7, 302-311.

Jönsson, Sten, och Edström, Anders, (2002) *Stiff surprise on stiffness – an incident in product development in an alliance setting*. *International Journal of Asian Management*. Vol 2, no 2

Mörck, Magnus (2002) *"Tema stereotyper. Introduktion"*. I: *Ljusgården* nr 19

Mörck, Magnus (2002) *"Från Lippman till Bhabha. Stereotypernas historia"*. I: *Ljusgården* nr 19

Olesen, Jesper (2002) *Børns forbrug og den gode barndom*. *Krønika i Vera – tidsskrift for pædagoger* nr. 19, 2002. København: *Tidsskriftet Vera*. (s.44-47)

Tengblad, Stefan (2002) *Time and space in managerial work*. *Scandinavian Journal of Management*, Vol 18(4): 543-566, 2002.

Tengblad, Stefan (2002) Standardisering av värderingar. Personalutbildning inom den svenska konsumentkooperationen (med Dobers, P.). *Nordiske Organisationsstudier*, Vol 4(1): 60-82, 2002.

Tullberg, Maria (2002) Orden som förnyar. *Nordiske Organisationsstudier*. Vol 4: 3/4

Bokrecensioner

Brembeck, Helene (2002) Rec. av Stenhammar, Ann-Marie "Mjölkdroppen". I RIG nr 3

Corvellec Hervé. (2002) "Pandemonium" by Gibson Burrell. *Scandinavian Journal of Management*, 18(2): 255-258

Jönsson, Sten (2002) Cooren, Francois, "The organizing property of Communication". I: *Scandinavian Journal of Management*. vol 18, no 1, s. 121-124

Jönsson, Sten (2002) Lepper, Georgia, "Categories in text and talk". I: *Scandinavian Journal of Management*, vol 18, no 2, s. 258-260

Mörck, Magnus (2002) Rec. av Daun, Åke "Det allmänmänniska och det kulturbundna". I: RIG nr 1

GRI-rapporter

Trägårdh, Björn (2002) Fri eller ställd. Om friställda industriarbetare i periferin exemplet Lear i Bengtsfors GRI-rapport 2002:1.

Trägårdh, Björn (2002) Kompetensväxling i kommunal regi – om Bengtsfors framtid efter Lear GRI-rapport 2002:2

Winroth, Karin (2002) Business on Their Minds - How Experts in Investment Banks Organise Their Work GRI-rapport 2002:3.

Winroth, Karin (2002) The Organizing of Expert Firms GRI-rapport 2002:4.

Jönsson, Sten med Pettersen, Inger Johanne; Rotefoss, Beate och Korneliusen, Tor (2002) *Nordic Management & Business Administration Research - Quo Vadis?* GRI-rapport 2002:5

Edström, Anders och Johan Wass (2002) I kulturens grepp. Nedläggningen av Lear Corporations fabrik i Bengtsfors GRI-rapport 2002:6

Jönsson, Sten (2002) Projects and Core values GRI-rapport 2002:7

Sabel, Ola (2002) Posten Futurum – Utvärdering av verksamheten i Postens omställningsprogram GRI-rapport 2002:8

Tengblad, Stefan (2002) Expectations and accountability in managerial work GRI-rapport 2002:9

Eriksson-Zetterquist, Ulla och Kajsa Lindberg (2002) Organizational effects on e-business in companies GRI-rapport 2002:10

Konferensbidrag

Bergström, Ola. (2002) Restructuring, Outplacement and Occupational Transition. Uppsats presenterad vid SOCOSE Expert Conference, Bryssel, Belgien

Brembeck, Helene (2002) Tracing parent-artefact-child relations at McDonald's. Attempts at multilocal fieldwork. Föredrag vid konferensen Sociology of Childhood. Revisions and Challenges for the future. 8th Annual Meeting of the Section Sociology of Childhood. German Sociological Association, Berlin, 31 maj och 1 juni

Dobers, Peter (2002) The Cocoon. A Travelling Space. Uppsats presenterad vid session "Cybergeography", 98th AAG Annual Meeting. 18-23 mars, Los Angeles, USA

Gamble, A., Gärling, T., Västfjäll, D., & Marell, A. (2002) Effects on consumer choice of the nominal representation of prices. Poster presenterad vid The 25th international congress of applied psychology, juli, Singapore

Gamble, A., Gärling, T., Västfjäll, D., & Marell, A. (2002). Effects of the Euro illusion on consumer choice. Poster presenterad vid Judgment and Decision Making Society Annual Meeting, Kansas City, november, MO, USA

Jensen, C. & Trägårdh, B. (2002) Narrating the Triple Helix concept in weakregions. Paper presented at the 4th Triple Helix Conference i Köpenhamn, 6-8 november, Danmark

Jönsson, Sten (2002) The organising property of premium design arguments. Uppsats presenterad vid Managing as designing workshop vid Case Western Reserve University, juni, USA

Olesen, Jesper (2002) Forholdet mellem det gode liv og den gode barndom. Paper presenterat vid Debatforum: Børnekulturforskere som ideologiproducenter. 4 april, Roskilde Universitetscenter, Danmark

Olesen, Jesper (2002) Børn, forbrug og mobiltelefoner: Den sociale konstruktion af behovet for mobiltelefoner blandt børn. Paper presenterat vid BIN-Nordens forskerkonference 2002. Sund Folkehøgskole, Inderøy i Nord-Trøndelag, 14-16 juni, Norge (16 s.)

Olesen, Jesper (2002) Den sociale betydning af børns penge. Paper presenterat vid NordBarn seminar i Reykavik, Island 29.8-1.9.2002. (14 s.)

Rovio-Johansson, Airi (2002) On the educational constitution of different meanings of the content of teaching in higher education". Uppsats presenterad vid The 83rd Annual Meeting of the American Educational Research Association (AERA), 1-5 april, New Orleans, USA

Tengblad, Stefan (2002) Is the nature of managerial work a stable one? (med Jönsson, S.) Uppsats presenterad vid IFSAM 2002 Conference, Gold Coast, 10-13 juli, Australien

Övriga rapporter

Jönsson, Sten, Christensen, Dorit, Kokk, Gary & Airi Rovio-Johansson (2002) Rapport avseende integrationen av Volvo Aeros förvärv av Norsk Jetmotor

Pettersen, Inger Johanne, Rotefoss, Beate, Jönsson, Sten, och Tor Korneliusen (2002) *Nordic Management & Business Administration Research - Quo Vadis?*

”Soft money”

I sin evalueringsrapport hösten 2000 skrev professorerna Brunsson och Hopwood att GRIs svaghet var den kraftiga dominansen av ”soft money,” dvs. att budgeten till mer än 90 % består av korta (vanligen 3 år) forskningsanslag som vinnas i konkurrens med andra projekt i forskningsråden. Detta kommenteras här av Sten Jönsson.

Detta hämmar vår självständighet i flera avseenden. Låt mig förklara:

Forskningens frihet begränsas. Hur kan man påstå att anslag som vinnas i fri konkurrens skulle hämma forskningens frihet? Jo, låt mig ta mig själv som exempel! Jag har tillsammans med kollegor samlat in ett unikt material genom bortåt 100 timmars videoinspelningar av projektledning i multikulturella situationer (en stor mängd intervjuer finns också). Jag är övertygad om att jag kan vaska fram principer för gott projektledarskap i komplexa projekt också för mindre företag (t.ex. i underleverantörsläge). Jag hade planerat att få kröna min forskarbana med denna satsning. Min ansökan fick avslag (utan annan motivering än att vetenskaplig kvalitet och industriell relevans var kriterierna) och jag måste alltså göra något annat fram till pensionen. Det får bli integration av företagsförvärv över de nordiska gränserna trots att jag tror att jag kan göra en viktigare insats för ledning av utveckling av premiumprodukter. Jag är inte fri att satsa min forskningsinsats på det jag anser viktigast, utan jag får syssla med det som jag får pengar till.

Anställa de bästa forskarna

Vi kan inte anställa de bästa forskarna. I och med att vi inte har några buffertar, utan bara pengar som är bundna till de projekt vi fått anslag till kan vi inte ta tillfällena, som dyker upp, att engagera en lovande forskare i GRI. Genom vår starka ställning inom forskningen i främst företagsekonomi (vi ger kurser, granskar artiklar, deltar i konferenser, är sakkunniga, etc.) får vi en god överblick över återväxten. Vi vet när någon är ”i marknaden” för att flytta på sig. Vi vet också att det för många är attraktivt att komma till GRI. Men vi kan inte utnyttja till-

fällena eftersom vi bara har ”soft money,” dvs. budgetmedel som är bundna till ett specifikt projekt. Vi kan bara värva elitforskare genom att säga åt dem att de är välkomna om de har egna pengar till sin finansiering.

Förlora goda forskare

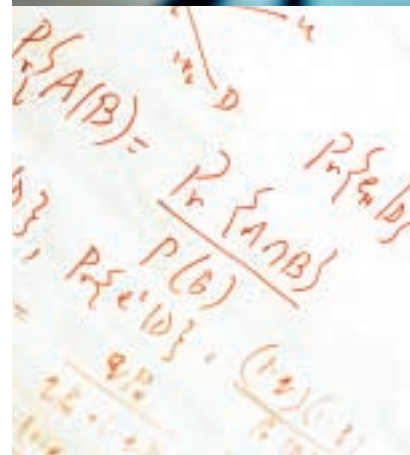
När en forskare som vi gärna skulle satsa vidare på är färdig med sitt projekt gäller det att ha ett nytt anslag i beredskap som passar den forskare vi vill behålla. Oftast blir det en sådan skarv efter att doktorsavhandlingen är klar. Då har man också ganska svag konkurrenskraft på högskolan eftersom man, om man satsat på att bli färdig med examen, inte har samlat på sig tillräcklig undervisningserfarenhet. Naturligtvis kommer det att uppstå glapp mellan anslag eftersom besluten inte fattas när det passar den enskilda forskaren. Det är på samma sätt när någon får ett anbud från andra högskolor. Vi kan inte bjuda emot eftersom vi bara har projektpengar. Vi har under senare år förlorat två av våra bästa framtidshopp till KTH och Handels i Stockholm. De är numera docenter.

Vi kan alltså inte utveckla vårt varumärke genom långsiktigt planerad kompetensuppbyggnad eftersom vi är beroende av modenas växlingar inom forskningsråden. Den som tror att forskningsråden opartiskt värderar endast enligt vetenskapliga kvalitetskriterier kan ju ställa sig frågan hur det kan förekomma akademiska strider vid högskolorna som plötsligt skulle försvinna när samma personer sätter sig i forskningsrådets beslutsorgan.

”Soft Money”

Lösningen på problemet med ”soft money” är att förse GRI med en fast inkomstdel på ca 25 % av budgeten, antingen via stärkning av kapitalbasen i stiftelsen GRI eller genom ett fast årligt bidrag under en lång period, säg 5 – 10 år med kvalificerad utvärdering innan åtagandet förlängs.

Sten Jönsson

Pågående externa anslag

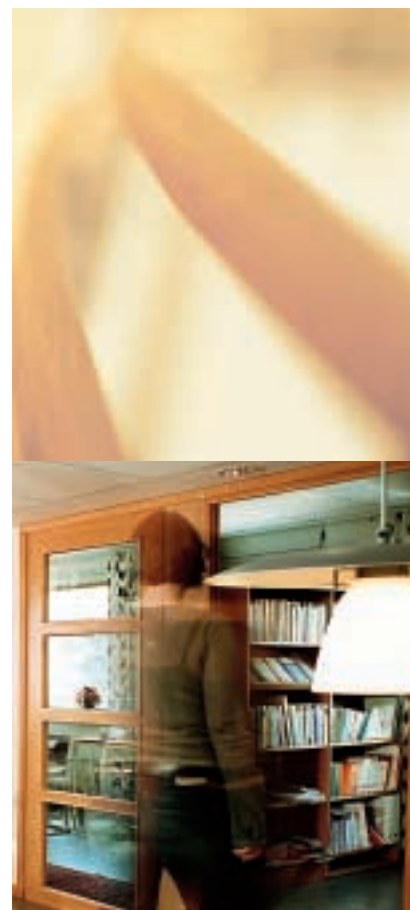
Ett utmärkande drag för det gångna året är den kraftiga ökningen av externa anslag. Som framgår av listan på fliken längst bak, har anslag omfattande ca 18,5 Mkr tillkommit under året, vilket är betydligt mer än tidigare år. I allmänhet är anslagen treåriga och det betyder då att den ineliggande stocken av pågående projekt på drygt 52 Mkr (vid mitten av februari 2003) markerar en högre nivå på finansieringen genom forskningsanslag under de närmaste åren.

Värt att notera är att GRI inte lyckats få något företag att delta i finansieringen av verksamheten direkt. Däremot har ju en del företag deltagit med donationer till närstående stiftelser.

Tillväxten i forskningsanslag är framförallt frukten av CFKs ambitiösa satsningar på ett flertal projekt med Karin M. Ekström som entusiastisk föreståndare, men även de andra programmen har lyckats bra i konkurrensen om medel på en ”marknad” som påverkas kraftigt av börsnedgången. Fördelningen mellan olika finansiärer framgår av sammanställningen: Riksbankens Jubileumsfond är den största finansiären, följd av Tom Hedelius och Jan Wallanders stiftelse och Stiftelsen för Ekonomisk Forskning i Västsverige. Stiftelsen GRI har en speciell relation till institutet GRI eftersom den garanterar att institutet inte skall ”drabba” Handelshögskolan med underskott. Stiftelsen GRI har sedan integrationen med Handelshögskolan 1998 finansierat institutets gemensamma kostnader med ca 1 Mkr per år och dessutom varit huvudfinansiär för den s.k. Skandia-professuren. Stiftelsen GRI gjorde det därmed möjligt att engagera professor Barbara Czarniawska i vår verksamhet vilket naturligtvis är en fjäder i hatten för stiftelsen.

En effekt av att verksamheten växer i omfattning är att vi får en större mängd anslag att hantera och däribland ökar antalet små anslag minst lika mycket som de större. Detta innebär ökade administrativa kostnader vid fortsatt expansion, kostnader som forskningsanslagen normalt inte avses täcka. Man bör naturligtvis glädja sig åt att vi varit framgångsrika, men man måste också oroa sig för denna kostnadseffekt av framgången. Visserligen har det under 2002 tillkommit ett moment av återfinansiering av driftskostnader genom att 5 % av de 35 % som universiteten drar in från beviljade forskningsanslag återföres till den institution som erhållit anslaget, men detta ger inte tillräckligt för att bära alla kostnader. På de 18 Mkr som kom in under 2002, går med normala avgifter (en del av anslagen betalar vi inte fulla 35 % i avgifter för) 6,3 Mkr i till universitetens gemensamma kostnader (varav 0,9 Mkr går tillbaka till GRI). Därefter går 54 % åt till lönebikostnader. Det blir också 6,3 Mkr och då återstår 5,4 Mkr till forskares löner. Vi räknar med att det krävs ett anslag på 0,8 Mkr för att finansiera en heltidsforskarens lön. Idag har GRI 36 forskare, varav ett antal har stipendier eller har lön från annat håll (t.ex. företagsekonomiska eller etnologiska institutionerna).

Läsaren inser att det är svårt att förbättra ekonomin genom expansion via ökade forskningsanslag.

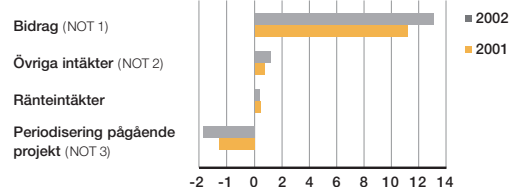

Siffror Perioden 1 januari – 31 december

Bidragen ökade med 20 %, från 11,2 MSEK under 2001 till ca 14 MSEK under år 2002. Störst andel av forskningsprogrammets bidrag svarar Centrum för Konsumentvetenskap med 6,8 MSEK, därefter kommer Organizing in Action Nets med 3,3 MSEK. CORE, utvecklingsprogrammen och GRI gemensamt bidrar med vardera 1 MSEK.

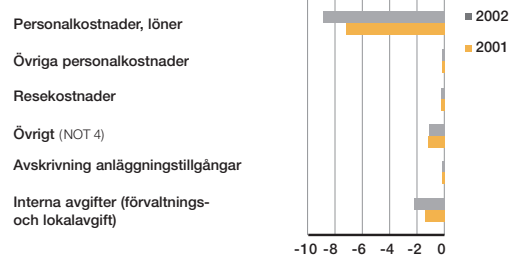
Verksamhetens intäkter

	2002	2001
Bidrag (NOT 1)	13 965	11 271
Övriga intäkter (NOT 2)	1 036	742
Ränteintäkter	330	494
Periodisering pågående projekt (NOT 3)	- 1 759	-1 274
Verksamhetens intäkter	13 572	11 233

Verksamhetens kostnader

	2002	2001
Personalkostnader, löner	- 8 977	- 7 327
Övriga personalkostnader	- 209	- 125
Resekostnader	- 662	- 730
Övrigt (NOT 4)	- 1 295	- 1 416
Avskrivning anläggningstillgångar	- 162	- 141
Interna avgifter (förvaltnings- och lokalavgift)	- 2 126	- 1 667
Verksamhetens kostnader	-13 431	- 11 406
Periodens resultat	141	- 173

(Belopp anges i tkr)

NOT 1 – BIDRAG

Forskningsinstitutet GRI ansöker kontinuerligt om forskningsbidrag från statliga och ickestatliga givare. Bidragen under 2002 har kommit från:

- Chalmers
- HSFR
- Föreningen för Göteborgs försvar
- Justitiedepartementet
- Nordic Council of Ministers
- National Consumer Research Center
- Riksbankens Jubileumsfond
- Svenska Kommunförbundet
- Stiftelsen för ekonomisk forskning i Västsverige
- Stiftelsen ekonomiskt forskningsinstitut vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet
- Stiftelsen Göteborgs Handelshögskolefonder
- Stiftelsen Richard C Malmstens Minne
- Vetenskapsrådet
- Vinnova

NOT 2 – ÖVRIGA INTÄKTER

Övriga intäkter avser uppdrag samt undervisning inom och utom fakulteten. Merparten av intäkterna avser undervisning inom Handelshögskolans Graduate Business School. Jämfört mot 2001 har den interna undervisningen ökat närmare 40 % under 2002.

NOT 3 – PERIODISERING AV PÅGÅENDE PROJEKT

De flesta forskningsprojekt pågår längre än ett år. För projekt som inte är klara kan resultatet inte tas fram. Det kan inte göras förrän projektets samtliga kostnader och intäkter redovisats. Periodiseringen kan ses som en korrigering av intäkten så att den svarar mot de kostnader som hittills redovisats. Om det under året bokförts mer utgifter än inkomster kommer periodiseringen bli en kreditpost.

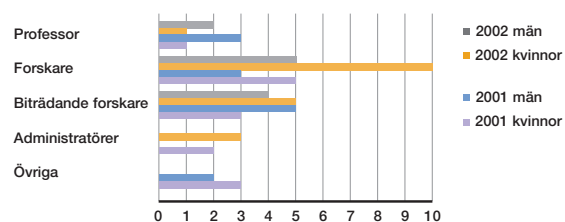
NOT 4 – ÖVRIGT

Under posten övrigt redovisas verksamhetens driftskostnader. Övriga kostnader minskade under 2002 med ca 120 tkr jämfört mot 2001.

Personal*

	2002		2001	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Professor	2	1	3	1
Forskare	5	10	3	5
Biträdande forskare	4	5	5	3
Administratörer	0	3	0	2
Övriga			2	3
Totalt	11	19	13	14

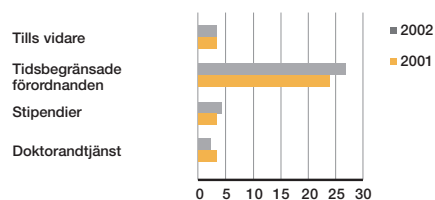
* Ovan redovisas befattning och fördelning mellan män och kvinnor

Inom Forskningsinstitutet GRI tillämpas fyra anställningsformer; tills vidare, tidsbegränsade förordnanden, stipendier och doktorandtjänster. Biträdande forskare som har doktorandtjänst eller finansiering med stipendier ingår inte i Forskningsinstitutet GRI:s redovisning, även om de har sin forskningsbas vid institutet. Nedan redovisas anställningsformernas fördelning:

Anställningsform

	2002	2001
Tills vidare	3	3
Tidsbegränsade förordnanden	27	24
Stipendier	4	3
Doktorandtjänster (företagsekonomiska institutionen)	2	3
Totalt	36	33

Styrelse

GRI:s styrelse har nio ledamöter. Mandattiden är på tre år. Tre av ledamöterna är näringslivsrepresentanter, fem ledamöter är forskare eller biträdande forskare vid GRI och en ledamot skall representera den administrativa personalen. De sex GRI-ledamöterna utses genom val inom GRI.

Ordförande

Lars-Åke Helgesson Marinus Kapital AB

Näringslivsrepresentater

Jack Forsgren Konsult

Ola Ramstedt Personaldirektör, Försäkringsaktiebolaget Skandia

Forskarrepresentanter

Annica Bragd Biträdande forskare

Barbara Czarniawska Innehavare av Skandiaprofessuren.

Sten Jönsson Professor och föreståndare

Rolf Wolff Professor och rektor för Handelshögskolan vid Göteborgs universitet

Mikael Wickelgren Biträdande forskare

Representant administrativ personal samt sekreterare

Ewa Steen Stackelius Högskolesekreterare

Externa anslag

Projektbeskrivning	Anslagsgivare	Belopp	Period	Projektledare
The network society from within	Stift. För Ekonomisk forskning i Västsverige	2 300 000	2000–2003	Rolf Wolff
Organizing in Action Nets	Stift. För Ekonomisk forskning i Västsverige	1 500 000	2001–	Barbara Czarniawska
Aktiemarknaden	Stift. För Ekonomisk forskning i Västsverige	1 172 351	2002–	Karin M. Ekström
		4 972 351		
Företagande o forskning i samverkan	Stift. Richard C Malmstens Minne	400 000	2002–2003	Anders Edström
Startbidrag	Stift. Richard C Malmstens Minne	100 000	2001–	Karin M. Ekström
Global Knowledgement	Stift. Richard C Malmstens Minne	650 000	1998–	Torbjörn Stjernberg
Strukturömvandling	Stift. Richard C Malmstens Minne	650 000	1998–	Ted Lindblom
IT som den framtida stadens infrasystem	Stift. Richard C Malmstens Minne	958 428	1998–	Peter Dobers
		2 758 428		
E-handel	Vinnova	1 400 000	2000–	Barbara Czarniawska
Forskning som utvecklingskraft	Vinnova	1 900 000	2001–2004	Anders Edström
Mobila tjänster	Vinnova	1 594 000	2002–2004	Karin M. Ekström
		4 894 000		
Företagsstyrningens etik	Riksbankens Jubileumsfond	1 520 000	2001–2003	Sten Jönsson
Organisering av storstaden	Riksbankens Jubileumsfond	3 200 000	1998–	Barbara Czarniawska
Oberoende vägledning	Riksbankens Jubileumsfond	775 000	2003–2004	Lars Norén
Kommersiella kulturer	Riksbankens Jubileumsfond	5 000 000	2002–2003	Karin M. Ekström
The meaning of consumption	Riksbankens Jubileumsfond	1 150 000	2001–	Karin M. Ekström
Konsumtion som språk	Riksbankens Jubileumsfond	710 000	2003–2004	Cecilia Solér
		12 355 000		
The Northen Lights (tryckbidrag)	Vetenskapsrådet	86 242	2002–2003	Barbara Czarniawska
Den dekorerade mannen	Vetenskapsrådet	2 556 000	2003–2005	Magnus Mörck
		2 642 242		
Medarbetarskapets former	FAS	1 550 000	2003–	Stefan Tengblad
Finansmarknaden som handlingsnät	HSFR	1 650 000	2000–	Barbara Czarniawska
Centrum för konsumentvetenskap	Justitiedepartementet	3 700 000	2001–2003	Karin M. Ekström
Informatör	Justitiedepartementet	736 666	2002–2004	Karin M. Ekström
		4 436 666		

Projektbeskrivning	Anslagsgivare	Belopp	Period	Projektledare
Det goda ledarskapet	Svenska Kommunförbundet	950 000	2001–2003	Maria Tullberg
Startbidrag CFK	Chalmers Tekniska Högskola	100 000	2001–	Karin M. Ekström
GRI gemensamt	Stiftelsen GRI	3 867 559	1998–2004	Sten Jönsson
Skandiprofessuren	Stiftelsen GRI	5 600 000	1996–2004	Barbara Czarniawska
		9 467 559		
Prefektanslag för databas	Göteborgs Handelshögskolefonder	100 000	2002–	Karin M. Ekström
Framtidens redovisare	Göteborgs Handelshögskolefonder	1 452 000	2000–	Inga-Lill Johansson
		1 552 000		
Digitala hus som upplevelse	Högskolan för Design o Konsthantverk	50 000	2003	Karin M. Ekström
Digitala hus som upplevelse	Högskolan för Fotografi o Film	109 000	2003	Karin M. Ekström
Startbidrag CFK	Rektorsämbetet GU	100 000	2001–	Karin M. Ekström
Gästprofessor Russel W Belk	Erik Malmstens gästprofessur	200 000	2003–	Karin M. Ekström
		459 000		
Database consumer researchers in Sweden	Nordic Council of Ministers	90 000	2002–	Karin M. Ekström
Young consumers credit based lifestyles	National Consumer Research Center NCRC	99 000	2002–	Karin M. Ekström
Forskning inom försvarsvetenskapligt forum	Förening för Göteborgs försvar	185 000	2001–	R Rydingstam
Externa medel som ej ingår i GU (stipendier m m)				
INNOM	Tom Hedelius o Jan Wallanders forskn.stiftelse	3 495 000	2000–2003	Sten Jönsson
The role of trust in the comm. of account. Inform.	Tom Hedelius o Jan Wallanders forskn.stiftelse	2 000 000	2002–2006	Sten Jönsson
Finansmarknaden som handlingsnät	Tom Hedelius o Jan Wallanders forskn.stiftelse	2 500 000	2002–2006	Barbara Czarniawska
		7 995 000		

Scandinavian Management

Programansvarig Sten Jönsson

Telefon 031-773 54 11

e-post sten.jonsson@gri.gu.se

Managing Big Cities & Organizing in Action Nets

Programansvarig Barbara Czarniawska

Telefon 031-773 15 52

e-post barbara.czarniawska@gri.gu.se

Competence Renewal

Programansvarig Anders Edström

Telefon 031-773 56 28

e-post anders.edstrom@handels.gu.se

Centrum för Konsumentvetenskap

Föreståndare CFK Docent Karin M. Ekström

Telefon 031-773 14 80

e-post karin.ekstrom@cfk.gu.se

Informatör CFK Johanna Ödman

Telefon 031-773 58 71

e-post johanna.odman@cfk.gu.se

Programassistent CFK Maria Brodin

Telefon 031-773 56 27

e-post maria.brodin@cfk.gu.se

Övrig information om GRI

Ewa Steen Stackelius

Telefon 031-773 56 25

e-post ewa.steen@gri.gu.se

Gothenburg Research Institute, GRI, är ett institut för tvärvetenskaplig forskning vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

Även om de flesta vid GRI är företagsekonomer spänner våra studier över betydligt vidare områden såsom antropologi, sociologi och teknik och samhällsvetenskaplig miljöforskning.

Flervetenskapligheten ger oss möjlighet att utmana konventionella lösningar genom att anlägga nya perspektiv på gamla problem. Vårt mål är att genom samarbete med andra i samhället skapa kunskap och forskningsresultat som är relevanta för näringslivet, samtidigt som de är akademiskt meriterande. Vi söker nya kombinationer av pragmatisk teoretisk kunskap och vill gärna ha dialog med praktiker för formulering av problemställningen och som kritiska granskare av våra resultat. Våra akademiska prestationer har blivit bedömda i en evaluering som finns att hämta på vår webbplats: www.handels.gu.se/gri